

PBJK brat v Kristovi, túžili sme poslať mimoriadny list pred Veľkou nocou a povzbudiť ťa. Od posledného newslettera sme ako Dismas navštívili dňa 4.4.2019 VV Prešov a následne OO Prešov-Šváby tu je zo stránky zvjs.sk: Dňa 4. apríla 2019 prijal pozvanie do ÚVV a ÚVTOS Prešov Matej Valuch (spisovateľ, rečník, podnikateľ a rodák z Dubnice nad Váhom), aby obvineným a odsúdeným v ústave Prešov, ako aj odsúdeným v otvorenom oddelení ústavu Prešov porozprával svoj inšpiratívny príbeh, ktorý zažil v Iráne, kde bol v roku 2012 obvinený a väznený pre podozrenie zo spolupráce so CIA a špiónážnej činnosti proti Iránu. Z priebehu besied možno konštatovať, že Matej je živým príkladom, ako sa dá prežiť hraničná životná situácia, vyjsť z nej posilnený, hodnotovo zorientovaný a v konečnom dôsledku aj obohatený. Svoj príbeh opísal aj v knihe Univerzita samoty, ktorú v štyroch výtlačkoch daroval ústavnému knižnému fondu a o ktoré požičanie odsúdení hneď prejavili záujem. Nám len zostáva poďakovať Matejovej ochote prísť a podeliť sa so svojim príbehom a ochote Michala Libanta, ktorý nám sprostredkoval stretnutie s ďalším veľmi inšpiratívnym človekom.

Foto: OO Prešov

Foto: VV Prešov

Foto: návšteva sestry a bratov v Prešove

6.4.2019 v Sobotu bola veľká slávnosť pri príležitosti 15 rokov od založenia spoločenstva Pátra Pia. Požiadali ma o službu pri oltári pri tejto príležitosti, nakoľko je to jediné oficiálne spoločenstvo na Slovensku. Ver mi, keď ti poviem, že niektorí od Vás z odsúdených sa každý deň modlia ruženec Pátra Pia. Akurát som jedno svedectvo dostal ohľadne tejto modlitby od Frívald... vedúceho spol. Dismas v Leopoldove.

Foto: kostol Ducha svätého s relikviou Pátra Pia (pod jeho obrazom vľavo)

Foto: divadlo v NR o Jacques-Fesch (ods. na smrť)

Dňa 9.4.2019 v Utorok sme boli ako spoločenstvo Dismas prvýkrát oficiálne zavolaný k priamym modlitbám a krycím modlitbám pri exorcizme. Ako som ťa už v minulých newsletteroch informoval, tak som si myslel, že to bola len jednorazová záležitosť takéhoto typu, aj keď som ich pár už absolvoval. No vždy a to opakujem vždy to bolo na budovanie vo viere a dnes v Utorok znova až traja členovia Dismasu z vonku boli priamo zavolaní na takéto modlitby. Bolo tiež vybratých 11 tiež členov, aby sa modlili a postili z domu, tomu sa hovorí také duchovné krytie v prebiehajúcich časoch, kedy sa vykonávala táto modlitba. Citujem brata Mareka, ktorý chodí každý mesiac ako laik do Leopoldova: „Fúha, toto bolo to, čo mi chýbalo mne malovernému, nie že by som neveril, ale teraz mi to už zlý nezoberie túto milosť a to, že Kristus je víťaz! Najmä pri výkrikoch diabla z dotyčnej, že ona je moja a reve, ktorý som si nevedel predstaviť. Čo povedať, chcem pozvať aj všetkých odsúdených za tieto modlitby, do ktorých nás Pán volá“. To čo sa písalo tak ozaj reálne som ťa do toho pozval, keď si sa modlil v Sobotu 6.4.2019 za Dismas, tak toto bol úmysel. Tak ti touto cestou ďakujem ja i nás p. Dekan za spoluprácu. Môžeš mi napísať, či by táto služba bola pre teba resp. či by si sa chcel pripájať k takýmto modlitbám. Foto z exorcizmu samozrejme nemáme. 10.4.2019 Streda od doobeda s Damiánom do Pezinka pre Ferka a potom spoločne do štúdia Slovenskému rozhlasu v Bratislave. Tam sme boli veľmi dlho a podľa môjho názoru požehnané a nielen pre tú reláciu, ale aj pre redaktorku, ktorá musím napísať, viackrát prerušila rozhovor a plakala. Nielen to, ale aj ako sama udáva strašne sa jej to dotklo. My sme vedeli odpoveď – to Duch Sv. Vďaka ti Bože. Potom evanjelizácia zvukára a obed s redaktorkou. Ešte chceme dodať, že toto vysielanie

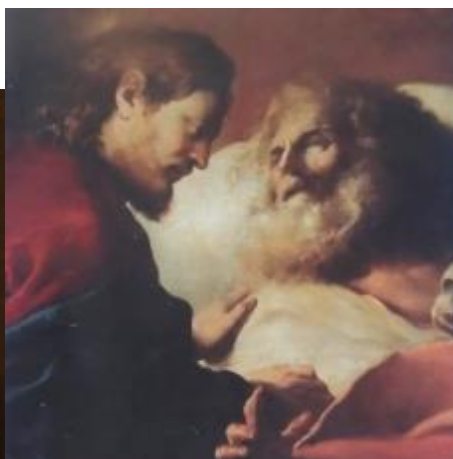
by malo byť na veľký Piatok od 12,00 do 14,00 hod .cca, len podotknem, že sú enormne tlaky, aby naše svedectvo o Dismase neprešlo ..proste veľká cenzúra, ale Pán to žehná a kde On otvorí, už nikto nezavrie. AMEN!

Foto: Slovenský rozhlas v štúdiu v Bratislave.

Ďakujeme všetkým, ktorí odpísali a verím, že aj tí čo nepísali sa s nami zúčastníte **od Štvrtku 18.4. do Soboty 20.4.(vrátane) na 72 hod.** modlitbách s pôstom (modliť sa ako v Sobotu)

13.4.2019 Sobota ráno sv. omša za spol. Dismas a potom na návšteve u Michala L. nakoľko mal narodeniny. Potom od 11,30 hod. na cestách s F6 do Dubnici po dlhšom čase, a potom s niektorými členmi spol. Dismas u nás na Agape(hody lásky), viac info a foto v budúcom newslettere. 14.4.2019 Nedeľa od 8,00 hod. BB- Kráľová a návšteva Szabovcov - našich verných bratov a sestier v BB bývalých zverencov z Čenakola. Ešte ťa chcem požiadať, že čo si dosiaľ brožúrku zasvätenia sa k sv. Jozefovi pre dobrú smrť, tak sa k tomu modliť cez deň, podľa možnosti, aj viackrát nasledujúcu modlitbu: *Svätý Jozef pestún Ježiša Krista a opravdivý ženich Panny Márie, oroduj za nás a za tých, ktorí tento deň (túto noc) umierajú.* Pápež Klementa VII., Pápeža Pia IX. a breve „Templum Transitus“ (Chrám Prechodu) pápeža Pia X., vydanom 12. februára 1914, dolupodpísaný vyhlasuje, že tomuto združeniu, ktorý je v Ríme riadne kanonicky ustanovený, pripája filiálku združenia zriadenú pri kostole Sv. Štefana v Bratislave (sídlo provinciála). Preto sa stáva účastnou na všetkých duchovných dobrodeniach, ktoré sú udelené alebo budú udelené v budúcnosti, vrátane nasledujúcich odpustkov: Úplné odpustky pre veriacich v deň ich zápisu. Úplné odpustky pre tých, ktorí sa zúčastnia na sv. omši, pristúpia k svätému prijímaniu a modlia sa za umierajúcich. Tie isté úplné odpustky získavajú kňazi, keď si výslovne spomínajú na niektorého umierajúceho. Úplné odpustky v hodine smrti získavajú tí, ktorí splnia zvyčajné podmienky. Čiastočné odpustky tí, ktorí sa ráno i večer modlia túto modlitbu: *Svätý Jozef, pestún Ježiša Krista a opravdivý ženich Panny Márie, oroduj za nás a za tých, ktorí tento deň (noc) umierajú.* Čiastočné odpustky získavajú tí, ktorí vykonajú akýkoľvek úkon nábožnosti alebo lásky na úmysel tohto združenia (za zomierajúcich).

Čo sa týka spol. Dismas v Leopoldove môže sa tešiť špeciálnej nádielke kresťanských kníh vrátane Sv. písma v knižnici foto vpravo. Pridávam aj prvé služby na slobode bývalého odsúdeného **Fera H.**, ktorý nakoniec neostal u otca Kuffu, ktorý mu povedal, že ak sa bude 6 mesiacov držať vonku, môže prísť. On tam má určité predpisy a poriadok, ktorý sa musí dodržiavať. Ja musím povedať, že ako vyšiel, tak po troch dňoch hovoril, že nejako nevidí, že by mu niekto volal do služby. Ja so mu povedal, že neboj uvidíš čo ma Pán prichystané, tomu kto ho miluje. (Jak1,12). Takto popísal svoju službu od posledného newslatra + foto:

1.apríl 2019, TRNAVA – 5 vyučovacích hodín na strednej škole v Trnave, na pozvanie pani učiteľky, ktorá vyučuje náboženstvo.

2. – 3.apríla 2019 Hotel SATEL, Poprad – odborná konferencia, ktorú organizovali :Spoločnosť Úsmev ako dar, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Fórum riaditeľov a zamestnancov detských domovov, Výskumno-vzdelávací inštitút

prof. Freybergha pre dieťa a rodinu pri Vysokej škole sv. Alžbety a Savore Gréckokatolícka rómska misia s názvom: **Špecifika práce s marginalizovanými komunitami**. Sprievodným podujatím konferencie bolo poskytovanie informačno-poradenských služieb v oblasti voľby povolania, výberu zamestnania, vrátane zmeny zamestnania, výberu zamestnanca pre marginalizované skupiny obyvateľov 5. apríl 2019, LEVOČA – gréckokatolícky kňaz otec Rastislav Višňovský – účasť na liturgii 6. apríl 2019, Levoča - krst Šarišské Jastrabie – stretnutie rómskych žien s Renátou Ocilkovou 7. apríl 2019, Jakubany – svätá liturgia v spoločenstve sv. Lukáša – svedectvo Čirč – stretnutie mužov z GRM – svedectvo

Foto: Trnava stredná škola

Foto: Savore Poprad+F6

Foto: kňaz otec Rašo + na fare, kde spal

Foto: stretnutie rómskych žien-svedectvo

Foto: biskup Babjak

Foto: svedectvo Čirč – stretnutie mužov

Najväčší dar, ktorý môžeš niekomu darovať je tvoj čas, pretože, keď daruješ niekomu svoj čas, daruješ mu kúsok svojho života. **Napísal doživotne ods. v liste.**

Papez Frantisek: Jezis je radikalny. On DAVA vsetko a aj ZIADA vsetko. Dava lasku, ktora je totalna a ziada SRDCE, ktore je nerozdelene. Aj dnes sa nam dava ako zivy Chlieb. Mozeme mu vratit omrvinky? Tomu, ktory sa stal nasim sluzobnikom az tak, ze isiel kvoli nam na kriz, nemozeme odpovedat iba dodrziavanim akehos predpisu.

Kniha: Tajomstvo Bozieho Kralovstva: To, ze z nevyslovných tragedii dokazem vytazit neveritelne dobro-
neznamena, ze zariadujem, aby sa stali.

Papez: Prave nebezpecenstvo v zivote je zivorit uprostred pohodlia, spinavosti a skratiek. Nech nas Boh chrani od PRIZEMNEHO zivota, uspokojujuc sa s POLOPRAVDAMI

Pris 20,6: Je vela ludi, co sa chvalia svojou dobrotou, ale kto najde muza vskutku spolahliveho?

Lk 6,27_Sv. Bazil: Clovek pozostava z tela a duse. Pri dusi robime dobre vtedy, ked ich karhame, napominame a vsemozne vedieme k obratenu, a pri tele im robime dobre v tom, co je potrebne na zivobytie.

Papez: Zly duch nici priamo prostrednictvom neresti, vojen, nespravodlivosti, alebo nici vychovane, diplomaticky. Nerobi krik, tvari sa ako priatel, presvedci ta: „Ved to nic nie je, je to v poriadku.“ Vedia ta po ceste PRIEMERNOSTI, robi ta VLAZNYM na ceste SVETSKOSTI. „Kultivovani“ demoni sa tvaria, ze nie su nepriatelmi.

Svaty Otec Frantisek: Redukujeme Evanjelium na spolocensku, sociologicku skutocnost. Jezis hovori ku kazdemu z nas. Ako je mozne, ze pohania, len co zaculi Jezisovo hlasanie, kracaju s Nim, a ja, ktory som sa narodil v krestanskej spolocnosti, beriem to ako ZVYK, krestanstvo je pre mna obycaj, kus odevu, ktory si obleciem a potom zas VYZLECIEM? Jezis place nad kazdym z nas, ked zijeme krestanstvo FORMALNE.

Pre neveriacich:

Rozhovor dvoch detí v brušku tehotnej ženy:

Prvé sa spýtalo druhého: "Veríš v život po pôrode? „Určite, niečo po pôrode musí byť... Možno sme tu hlavne preto, aby sme sa pripravili na to, čo bude potom. „Hlúposť, žiadny život po pôrode nie je. Ako by vyzeral?" To presne neviem, ale určite tam bude viac svetla, ako tu. Možno budeme behať po svojich a jesť ústami.“ No to je predsa nezmysel! Behať sa nedá. A jesť ústami, to je úplne smiešne! Živí nás predsa pupočná šnúra. Niečo ti poviem: Život po pôrode je vylúčený - pupočná šnúra je už teraz veľmi krátka." Ale nie, určite niečo bude. Len asi bude všetko trochu ináč, než na čo sme si tu zvykli..." "Ale nikto sa predsa odtiaľ po pôrode nevrátil. Pôrodom proste život končí. A vôbec, život nie je nič iné ako vlečúca sa stiesnenosť v temnote." No, ja presne neviem, ako to bude po pôrode vyzerať, ale určite uvidíme mamu a tá sa o nás postará..." "Mamu? Ty veríš v mamu? A kde má akože podľa teba byť?" No predsa všade okolo nás! V nej a vďaka nej žijeme. Bez nej by sme vôbec neboli..." "Tomu neverím! Žiadnu mamu som nikdy nevidel, takže je jasné, že žiadna nie je." "No, ale niekedy, keď sme potichu, môžeš začuť ako spieva, alebo cítiť, ako hľadá náš svet. Vieš, ja si fakt myslím, že ozajstný život nás čaká až potom."

Lk15.1-3, 11-32 **Gregor** Z toho vyplýva, že skutočná spravodlivosť pozná súcit, falošná rozhorčenie. Hoci je pravda, že i spravodliví zvyknú byť oprávnené rozhorčení nad hriešnikmi. Iné však je, čo sa koná z pýchy, a iné, čo z horlivosti za náuku. Lebo spravodliví síce pre náuku navonok všíria pokarhania, no vo vnútri pre lásku chovajú sladkosť. Tých, čo napomínajú, si často v duchu stavajú nad seba – a tak strážia náukou hriešnikov a pokorou samých seba. Naopak tí, čo sa zvyknú pýšiť falošnou spravodlivosťou, pohrdajú všetkými ostatnými a neskláňajú sa k chorým so žiadnym milosrdenstvom. A keďže neveria, že sú sami hriešnikmi, tým horšími hriešnikmi sa stávajú. Medzi nich patrili farizeji, ktorí posudzovali Pána, že prijíma hriešnikov, a tak s vyschnutým srdcom karhali samotný prameň milosrdenstva. No keďže boli až takí chorí, že o svojej chorobe ani nevedeli, nebeský lekár ich lieči lahodnými liekmi, aby si uvedomili svoj stav; nasleduje totiž **3 preto im povedal toto podobenstvo: 4 Ak niekto z vás** Povedal podobenstvo, o ktorom by si človek mohol myslieť, že sa týka jeho, no ono sa týkalo tvorcu ľudí. Stovka je dokonalý počet, a tak mal sto oviec, lebo mu patrí prirodzenosť svätých anjelov i ľudí; preto sa dodáva: **má sto oviec.**

Lk15.1-3, 11-32 **Ján Zlatoušty** Sú takí, čo by chceli povedať, že starším z týchto dvoch synov sú anjeli a mladší že je človek, ktorý sa vydal na ďalekú púť, keď z neba a z raja spadol na zem: a to na základe dôsledku, s ohľadom na Adamov pád alebo stav. Tento zmysel sa síce zdá byť zbožný, no neviem, či je pravdivý: lebo mladší syn prišiel k pokániu sám od seba, keď si spomenul, že predtým mal u svojho otca hojnosť; Pán však prišiel a volal ľudský rod k pokániu, keď tento sám od seba ani nepomyslel na návrat tam, odkiaľ spadol. Ďalej, starší syn nemal radosť z návratu a blaženosti svojho brata, pričom Pán hovorí, že medzi anjelmi bude radosť z jedného hriešnika, ktorý robí pokánie.

Lk15.1-3, 11-32 **Augustín** Pod týmto človekom, ktorý má dvoch synov, sa rozumie Boh, ktorý má dvojaký ľud, akoby dva výhonky z ľudského rodu: jedným sú tí, čo zotrvali pri uctievaní jedného Boha, druhým tí, čo opustili Boha a došli až k uctievaniu modiel. Od samého počiatku stvorenia smrteľníkov sa teda starší syn venuje uctievaniu jedného Boha a mladší si žiada, aby mu otec dal časť majetku, ktorá mu prináleží; preto nasleduje **12 mladší z nich povedal otcovi: Otec, daj mi časť majetku, ktorá mi patrí;** ako keď duša, ktorá sa zaľúbi do svojej moci, žiada si to, vďaka čomu žije, myslí, spomína alebo vyniká prenikavým úsudkom, čo je však Boží dar. Tohto sa zmocnil slobodnou vôľou; preto nasleduje **a on im rozdelil majetok.**

Lk15.1-3, 11-32 **Teofylakt** Podstatou človeka je rozumnosť, s ktorou je spojená sloboda vôle; a podobne všetko, čo nám Boh dal, sa bude považovať za náš majetok, napríklad nebo, zem a všetko stvorenie, zákon a proroci.

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Vidíš, že Božie dedičstvo sa dáva tým, čo oň prosia. A nemysli si, že je otec vinný, keď dal mladšiemu: pre Božie kráľovstvo nie je žiaden vek príliš nízky, ani viera nie je rokmi vážnejšia. Zaiste sa považoval za súceho, keď požiadal: a tak keby neodišiel od otca, nepoznal by prekážku veku; nasleduje totiž **13 o niekoľko dní si mladší syn všetko zobral, odcestoval do ďalekého kraja.**

Lk15.1-3, 11-32 **Ján Zlatoušty** Mladší syn sa nevybral do ďalekého kraja tak, že by odišiel od Boha v priestore, keďže ten je všade, ale láskou: hriešnik totiž uteká od Boha, aby bol od neho ďaleko.

Lk15.1-3, 11-32 **Augustín** Kto chce byť podobný Bohu tak, že svoju silu vkladá doňho, nech sa od neho nevzdáľuje, ale nech k nemu príčne, a tak opatruje podobu a obraz, na ktorý bol stvorený. Ak však chce napodobňovať Boha zvrátene a používať svoju moc ako Boh, ktorý nemá nad sebou vládcu, a ani on nechce žiť pod ničou vládou; čo iné sa stane, než že odchodom od jeho tepla stuhne, odchodom od pravdy zjalovie?

Lk15.1-3, 11-32 **Augustín** A keď povedal „o niekoľko dní si všetko zobral a odcestoval do ďalekého kraja,“ čo je zabudnutie na Boha, je to preto, že zanedlho po stvorení ľudského rodu sa slobodnou vôľou duši zapáčilo vziať so sebou akoby nejaké schopnosti svojej prirodzenosti, opustila toho, kto ju stvoril, a spoliehala sa na svoje sily; ktoré vyčerpala tým rýchlejšie, čím ďalej odišla od toho, kto jej ich dal; preto nasleduje **a tam svoj majetok hýrivým životom premárnil.** Hýrivým alebo márnotravným životom nazýva taký, ktorý rád rozlieva a rozhadzuje vonkajší lesk, no vnútro vyprázdňuje, spolu s ním nejeden nasleduje svoje veci, ktoré idú k inému, a opúšťa toho, kto mu je najbližší; preto nasleduje **14 keď všetko premrhal, nastal v tej krajine veľký hlad.** Hladom je nedostatok slova pravdy.

Lk15.1-3, 11-32 **Béda** Pásť svine znamená konať to, z čoho sa radujú nečistí duchovia.

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Struk je druh zeleniny, vo vnútri prázdny, vonku mäkký, ktorý telo neposilní, ale zaplní, takže je väčšmi na ťarchu než na osoh.

Lk15.1-3, 11-32 **Augustín** Strukmi, čo žrali svine, sú teda svetské náuky, neplodné, duniace márnosťou, z ktorých rozličnými rečami a piesňami zvučia chvály na modly a bájky o pohanských božstvách. Tie sú príjemné zlým duchom: preto

keď tento túžil nasýtiť sa niečím hutným a poriadnym, čo patrí k blaženému životu, chcel to nájsť v tomto, ale nemohol; preto nasleduje **ale nik mu ich nedával**.

Lk15.1-3, 11-32 **Cyrl** Židia sa v Písme mnohokrát obviňujú z mnohých zločinov. Ako by sa teda na tento ľud mohli hodiť slová staršieho brata „už toľko rokov ti slúžim a nikdy som neprestúpil tvoj príkaz“? Podobenstvo má teda tento význam. Keď ho farizeji a zákonníci obviňovali, že prijíma hriešnikov, hovorí toto podobenstvo, kde Boha nazýva človekom, ktorý je otcom dvoch bratov, spravodlivých a hriešnikov: na prvý stupeň spravodlivých patria tí, čo od počiatku nasledujú spravodlivosť, na druhý ľudia, ktorých k spravodlivosti privedie pokánie.

Lk15.1-3, 11-32 **Bazil** K stálosti staršieho brata väčšmi prispel zrelý duch a vážnosť než šedivé vlasy; pričom tu nehreší ten, kto je mladší podľa veku, ale mladý mravmi, keď žije podľa vášní.

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Veď čo je vzdialenejšie než opustiť seba, oddeliť sa nie krajinami, ale mravmi? A naozaj, kto sa oddelí od Krista, je vyhnancom vo vlasti a občanom sveta. Je teda niečo na tom, že kto odišiel z Cirkvi, premrhal dedičstvo.

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** V tej krajine však nastal nedostatok nie jedla, ale dobrých skutkov a cností, a to je ťažší pôst. Veď keď sa človek vzdialí od Božieho slova, hladuje, lebo nielen z chleba žije človek, ale z každého Božieho slova, a kto sa vzdialí od pokladu, trie núdzu. Preto teda začal núdzu trieť a trpieť hladom, lebo pri márnотratnej vôli nikdy nestačí. Preto odišiel a uchytil sa u jedného z občanov: lebo kto je chytený, je v osídle; a zdá sa, že týmto občanom bolo knieža tohto sveta. Napokon je poslaný na hospodárstvo, ktoré kupuje ten, kto sa ospravedľňuje z kráľovstva.

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Pasie tie svine, do ktorých si diabol prosil vojsť a ktoré žijú v špine a nečistote.

Lk15.1-3, 11-32 **Ján Zlatouсты** Alebo potom, čo bol olúpený o duchovné činnosti, napr. rozumnosť a chápanie, počúvame, že pasie svine, čiže živí vo svojej duši špinavé a nečisté myšlienky, a živí sa nerozumným pokrmom poblúdeného konania, ktorý je však preda sladký tomu, kto má núdzu o dobrý: lebo prevráteným ľudom sa zdá byť príjemný každý skutok telesnej žiadostivosti, ktorý vysiluje a hubí duševné sily. Takéto pokrmy, akoby prasacie a nezdravo sladké, čiže lákadlá telesných pôžitkov, Písmo označuje slovom struky.

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Túžil si naplniť brucho strukmi: pre hýrivcov totiž ani nie je iný liek, než že si naplnia brucho.

Lk15.1-3, 11-32 **Teofylakt** Nikdy sa nenasýtia zlom; lebo ten, kto sa takýmto živí, je ďaleko od Boha. Zlí duchovia sa však snažia o to, aby nikdy nenastalo nasýtenie zlom.

Lk15.1-3, 11-32 **Tomáš** Alebo nikto mu ich nedával, lebo keď diabol niekoho spraví svojim, už sa ďalej nestará o to, aby mal hojnosť, lebo vie, že je mŕtvy.

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Správne vstupuje do seba, lebo predtým sa opustil: a naozaj, kto sa vracia k Bohu, vracia si seba samého; a kto odchádza od Krista, vzdáva sa seba samého.

Lk15.1-3, 11-32 **Augustín** Vstúpil do seba, keď obrátil svoju pozornosť od vecí, čo vonku zbytočne vábia a zvädzajú, k vnútru svojho svedomia.

Lk15.1-3, 11-32 **Gregor Nazianský** Sú totiž tri druhy poslušnosti: keď sa odvraciamе od zla zo strachu pred trestom a sme v otrockom stave; keď plníme príkazy, lebo sme si zaumienili získať odmenu ako nádenníci; alebo keď zachovávame zákon pre samotné dobro a z lásky k tomu, kto tento zákon dal, a tak získavame vôňu synovstva.

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Lebo syn, ktorý má v srdci závdavok Duchu Svätého, netúži získať svetskú odmenu ale zachováva právo ako dedič. Sú však aj dobrí nádenníci, ktorí sú posielaní do vinice; títo majú nazvyš nie strukov, ale chleba.

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Lebo syn, ktorý má v srdci závdavok Duchu Svätého, netúži získať svetskú odmenu ale zachováva právo ako dedič. Sú však aj dobrí nádenníci, ktorí sú posielaní do vinice; títo majú nazvyš nie strukov, ale chleba.

Lk15.1-3, 11-32 **Ján Zlatouсты** A príznačne dodáva „a ja tu hyniem od hladu“: akoby hovoril: ja, nie cudzinec, ale syn dobrého otca a brat poslušného syna, ja, slobodný a urodzený, stal som sa biednejším než sú nádenníci a z najvyššej hodnosti som spadol do najhlbšieho poníženia.

Lk15.1-3, 11-32 **Gregor z Nyssy** K predchádzajúcej blaženosti sa však nevrátil skôr, než vstúpil do seba, precítil prítomnosť otrockého súženia a premyslel si kajúčne slová, ktoré nasledujú: **18 vstanem**.

Lk15.1-3, 11-32 **Augustín** Lebo ležal; a **pôjdem**, lebo bol vzdialený; **k svojmu otcovi**, lebo slúžil pánovi sviň. Nasledujúce slová hovorí ako ktosi, kto premýšľa o pokánie a vyznaní hriechu, no ešte to nerobí: nehovorí totiž ešte otcovi, ale sľubuje, že povie, keď príde. Rozumej teda, že dnes chodí človek k otcovi tak, že sa vierou pevne zakotví v Cirkvi, kde už môže legitímne a účinne vyznať hriechy. Hovorí teda, že povie otcovi: **otče**.

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Aký milosrdný je ten, ktorý sa dočkal urážky! Ani sa nezdráha, keď ho volajú otcom. **Zhřešil som**. Toto je prvé vyznanie pred pôvodcom prirodzenosti, vládcom milosrdenstva a sudcom viny. A hoci aj Boh všetko vie, očakáva hlas tvojho vyznania: vyznanie ústami totiž slúži k spásu, lebo zbavuje záťaž omylu, ktorou sa človek zavaluje; a znemožňuje obviňovanie, lebo ho predchádza vyznaním. Márne by si niečo skrýval pred tým, kto sa v ničom nemýli: bez strachu prezrad, čo i tak vieš, že všetci vedia: vyznávaj skôr preto, aby sa Kristus za teba prihováral, Cirkev za teba prosila, ľud za teba prelieval slzy: a neboj sa, že nič nedosiahneš. Obhajca slávnostne sľubuje zhovievavosť, ochranca milosť a vykupiteľ zmierenie a obnovenie otcovskej lásky.

Lk15.1-3, 11-32 **Ján Zlatouсты** Alebo pod nebom sa tu má chápať Kristus: lebo kto hreší proti nebu, ktoré je síce vrchným, no preda len viditeľný prvkom, hreší voči človeku, ktorého vzal na seba Boží syn pre našu spásu.

Lk15.1-3, 11-32 **Béda** Ten, čo nepochyboval, že všetko otcovo je aj jeho, sa nijako neodvažuje dúfať v lásku k synovi, ale túži po nádenníckom stave a hodlá už slúžiť za odplatu. Dosvedčuje však, že aj toto si môže zaslúžiť iba z otcovej láskavosti.

Lk15.1-3, 11-32 **Ján Zlatouсты** Potom, čo povedal, „pôjdem k svojmu otcovi,“ čo mu prinieslo všetko dobro, nezostal na mieste, ale prešiel celú cestu; nasleduje totiž **20 i vstal a šiel k svojmu otcovi**. Tak máme robiť aj my a nech nás neodrádza

dlhá cesta: lebo ak budeme chcieť, návrat bude rýchly a ľahký, keď opustíme hriech, ktorý nás odviedol od otcovského domu. A otec je láskavý voči prichádzajúcim: veď sa dodáva **ešte bol ďaleko, keď ho zazrel jeho otec.**

Lk15.1-3, 11-32 **Augustín** Keď totiž vzdialený človek ešte nepoznáva Boha, no už ho zbožne hľadá, jeho otec ho už vidí. Správne totiž hovoríme, že bezbožných a pyšných nevidí: v tom zmysle, že ich nemá pred očami. Zvykneme totiž hovoriť, že pred očami máme tých, ktorých milujeme.

Lk15.1-3, 11-32 **Ján Zlatoušty** Otec však cítil pokánie a nečakal, až prijme slová vyznania, ale predišiel prosbu a konal z ľútosti nad ním: preto sa dodáva **a bolo mu ho ľúto.**

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Pribieha teda k tebe, lebo ťa počuje, ako vo vnútri preberáš tajomstvá mysle. A kým si ešte ďaleko, pribieha, aby ťa niekto nezastavil. A aj ťa objíma: pribehnutie je totiž znakom tušenia, objatie láskavosti; a akoby z akéhosi hnutia otcovskej lásky padá okolo krku, aby pozdvihol ležiaceho obťažného hriechmi a skloneného k pozemským veciam obrátil k nebu. Radšej teda chcem byť synom než ovcou: ovcu pastier nájde, syna otec poctí.

Lk15.1-3, 11-32 **Ján Zlatoušty** Otec sa však svojimi slovami neobracia na syna, ale hovorí sluhom: lebo kto sa kajá, ten sa modlí: a odpoveď síce nedostal slovom, no i tak reálne vidí milosrdenstvo v tom, čo sa deje; nasleduje totiž **22 ale otec povedal svojim sluhom: Rýchlo prineste najlepšie šaty a oblečte ho!**

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Alebo šatami je odev múdrosti, ktorým apoštoli prikrývajú nahotu tela. Prijal prvú múdrosť: je totiž aj iná, ktorá nepozná tajomstiev. Prsteňom je znak pravej viery a vyjadrenie pravdy; o ňom nasleduje **dajte mu prsteň na ruku.** Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Správne teľacie mäso, lebo je to kňazská obeť, ktorá sa prinášala za hriechy. Ukazuje ho, ako hoduje, keď hovorí **veselo hodujme**, aby ukázal, že otcovým pokrmom je naša spása; a otcovou radosťou je vykúpenie našich hriechov.

Lk15.1-3, 11-32 **Augustín, Otázky k evanjeliám** Starším synom je izraelský ľud. Neodišiel síce do ďalekej krajiny, no predsa len nie je doma, ale na poli, čiže radšej pracuje na dedičnom pozemskom bohatstve Zákona a prorokov. A keď sa vracal z poľa a začal sa približovať k domu, čiže keď zavrhol námahu otrockej práce, uvidel slobodu Cirkvi založenú na tom istom Písme; preto nasleduje **keď sa vracal a približoval sa k domu, počul hudbu a tanec**, čiže ľudí plných Ducha Svätého, ako v súzvuku ohlasujú evanjelium... Potom nasleduje **26 zavolať si jedného zo sluhov a pýtal sa, čo sa deje**, čiže vzal a začal čítať niektorého z prorokov a hľadájúc v ňom sa akoby pýta, prečo sa v Cirkvi deje táto slávnosť, na ktorej seba samého nevidí. A otcov sluha prorok mu odpovedá; nasleduje totiž **27 ten mu povedal: Prišiel tvoj brat a tvoj otec zabil vykŕmené teľa, lebo sa mu vrátil zdravý**, ako keby povedal: tvoj brat bol na konci sveta, a preto väčšmi plesajú tí, čo spievajú Pánovi novú pieseň, lebo jeho chvála je od končín zeme (*porov. Iz 42,10*). A pre odídencu bol zabitý muž, ktorý vie znášať neduhy (*porov. Iz 53,3-4*): lebo uvideli, o čom sa im nevravelo (*porov. Iz 52,15*).

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Mladšiemu synovi, čiže ľudu z pohanov, závidí Izrael ako starší brat dobrodenie otcovského požehnanie. To robili Židia, keď Kristus hodoval s pohanmi; preto nasleduje **28 on sa nahneval a nechcel vojsť.**

Lk15.1-3, 11-32 **Augustín, Otázky k evanjeliám** Hnevá sa ešte aj teraz, a stále nechce vstúpiť. Keď teda vstúpi plný počet pohanov, vo vhodnom čase vyjde von jeho otec, aby bol spasený aj celý Izrael (*porov. Rim 11,25-26*); preto nasleduje **vyšiel teda otec a začal ho prosiť.** Jedného dňa totiž bude povolanie k evanjeliovej spáse otvorené pre Židov a vyhlásenie tohto povolania nazýva akoby vyjdením otca, aby prosil staršieho syna.

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Žid chce kozla, kresťan baránka: preto im prepúšťa Barabáša a pre nás je obetovaný Baránok. Toto vidieť aj na kozľati, lebo Židia stratili obrad starej obety.

Lk15.1-3, 11-32 **Hieroným** Alebo sa len chvastá, a nehovorí pravdu, pričom otec s ním nesúhlasí, iba ho krotí poukazom na iné, keď hovorí, „si so mnou na základe zákona, ktorý ťa zaväzuje“: niežeby nezhršil, ale že Boh ho vždy karhaním priviedol späť. A niet divu, že ten, čo bratovi závidí, otcovi klame.

Lk15.1-3, 11-32 **Hieroným** Keď hovorí „zabil si pre neho vykŕmené teľa“, vyznáva, že Kristus prišiel, ale zo závidi nechce byť spasený.

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Ak totiž prestane závidieť, patrí mu všetko: Žid má sviatosti Starého Zákona a pokrstený aj nové.

Lk15.1-3, 11-32 **Teofylakt** Syn, ktorého vidíme šomrať, predstavuje všetkých, čo sa pohoršujú na kajúcnikoch; ako Dávid uvádza kohosi, kto sa nahneval pre uzmiernenie hriešnikov.

Lk15.1-3, 11-32 **Teofylakt** Alebo bol na poli, čiže vo svete, šľachtily vlastné telo, aby sa nasýtil chlebom, a sial v slzách, aby s jasotom žal: ale keď zistil, čo sa stalo, nechcel vstúpiť do spoločnej radosti.

Lk15.1-3, 11-32 **Ambróz** Alebo inak. Všimnime si, ako sa tu hovorí, že brat prišiel až z poľa, čiže bol zamestnaný pozemskými skutkami, a nepoznal skutky Božieho Ducha, takže sa napokon sťažuje, že sa preňho nikdy nezabilo ani kozliatko: baránok totiž nebol obetovaný zo závidi ale z milosrdenstva nad svetom. Závistlivý si žiada kozla, nevinný túži, aby bol zaňho obetovaný baránok. Preto sa aj nazýva starším, lebo zo závidi človek rýchlo zostarne; preto aj stojí vonku, lebo ho vylučuje nedostatok dobrej vôle; a preto ani nemôže počúvať hudbu a tanec, čiže nie nejaké chlipné vytrženie ako v divadle, ale súzvuk spievajúceho ľudu, ktorý plynie zo sladkej a príjemnej radosti zo záchrany hriešnika. Lebo tí, čo sa pokladajú za spravodlivých, sa pohoršia, keď sa dopraje milosť niekomu, kto vyznáva hriech. Kto si ty, že sa hádaš s Pánom, aby neodpustil vinu, keď ty odpúšťaš, komu chceš? Mali by sme druhému dopriať, aby sa mu po pokánie odpustili hriechy: aby sa nám nestalo, že kým jemu závidíme odpustenie, sami si ho od Pána nezaslúžime. Nezávidíme tým, čo sa vracajú z ďalekého kraja, veď aj my sme bývali v ďalekom kraji.